

[Indenrigsministeren.]

Hensyn til Sagens Realitet, tror jeg, man maa erkende, at det har vist sig, at en gennemgribende Rentepolitik forudsætter en større Mulighed for hurtig Handling, end Modsætningen mellem de to Ting hidtil har tilladt. Det vil nu være Fremtiden forbeholdt ikke blot at se Virkningerne af den Stilling, Oppositionspartierne har taget med Hensyn til Rentepolitikken, men ogsaa at drage de Konsekvenser deraf, som det kan blive nødvendigt.

Jeg anerkender fuldt ud det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers aabne Vedkendelse af, at det, der her er foregaaet, er, at han har kædet Venstre til sig i denne Sag paa en saadan Maade, at Landstingsflertallet har kunnet optræde paa en fælles Front, der har kunnet modsætte sig Regeringens Politik.

Efter disse almindelige Bemærkninger skal jeg gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Krag. Det ærede Medlem taler altid om Landbrugets Rentabilitet som noget, der tilvejebringes blot derigennem, at der skabes højere Priser paa det ene eller det andet Omraade. Det er selvfølgelig klart, at dette er en vigtig Ting, hvad enten det sker ad kunstig eller ad naturlig Vej; men Landbrugets Rentabilitet er nu engang afhængig baade af Indtægtssiden og af Udgiftssiden, hvor Udgiften til Rentebyrden er af saa afgørende Betydning. At tale om Landbrugets Rentabilitet uden samtidig at tillægge Spørgsmaalet om Rentebyrden en afgørende Vægt er derfor, saa vidt jeg kan forstaa, uden Mening.

Det ærede Medlem Hr. Krag kaldte nu igen paa en dybtgaaende Gældssanering. Ja, som jeg sagde forleden Dag, nogle faa Dage, før Rigsdagen normalt skal holde op med sit Arbejde, møder det ærede Medlem altid her og kalder paa en gennemgribende og dybtgaaende Gældssanering. Det gjorde det ærede Medlem ogsaa i Fjor, og der blev da Enighed om at skabe det saglige Grundlag for en saadan Lovgivning. Og Regeringen satte saa meget ind derpaa, at den sagde: Saa maa baade Regeringen og Rigsdagen ofre hele Sommeren paa dette Arbejde. Og Rigsdagen blev ikke sendt hjem. Gældssaneringsforslaget blev udarbejdet af upartiske Mænd, og Regeringen gjorde Forslaget til sit — hvorefter det ærede Medlem og hans Parti ombragte Forslaget sidste Efteraar. Jeg forstaa, at nu, da der er faa Dage igen, til Rigsdagen skal sendes hjem, møder det ærede Medlem atter med sine Ønsker, hvorefter jeg kunde tænke mig, at i September eller Oktober

Maaned kunde Begravelsen paa ny finde Sted. Jeg maa dog i hvert Fald bede om, inden man gaar videre i den Henseende, at faa Besked om, hvad det ærede Medlem nu vil have. Efter at han har drøbt den saglige Ordning, der forelaa Forslag om i Fjor, hvad er det saa, det ærede Medlem nu vil have? Maa vi ikke faa specificeret, hvad det ærede Medlem tænker paa?

Der taltes baade af det ærede Medlem Hr. Krag og af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller om de Betingelser, paa hvilke Staten kan optage Laan, som Udtryk for, hvor høj Renten har nødig at være i et Samfund. De ærede Medlemmer forveksler her Aarsag og Virkning. Det er ikke saaledes, at man kan sige: Staten kan optage Laan til saa og saa høj Rente, og dermed angives saa Muligheden for Rentens Højde i det paagældende Samfund. Nej, det er omvendt; den Rentepolitik, som Lovgivningsmagten og Regeringen fører, er afgørende for, inden for en vis Grænse i hvert Fald, hvad Staten kan laane til. Det er jo Sagen!

Endvidere vil jeg gerne berigtige den Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Krag, at naar man nu paastod — jeg tror, det var den ærede Ordfører, han sigtede til —, at den Ordning, her nu skulde vedtages, vilde medføre en større Rentebyrde for Landbruget, saa gjaldt ganske det samme om det Forslag, jeg havde aftalt med Venstres Førere, og som disse ikke kunde gennemføre i deres Parti. Dette er ikke paa nogen Maade rigtigt. Efter det Forslag, der her foreligger, er Forholdet det, at naar de 3 Aar er gaaet, har Landbruget en forøget Gældsbyrde paa ca. 18 Mill. Kr., som det skal betale Rente af fra dette Øjeblik, men efter det Forslag, jeg havde aftalt med det ærede Medlem, skulde disse Beløb ganske vist afdrages ved Slutningen af de paagældende Laantageres Kreditforeningslaan, men de stod som fuldkommen rentefrie indtil denne Tid og føltes altsaa ikke som en forøget Rentebyrde for de paagældende i denne Periode.

Til det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) vil jeg sige, at jeg ikke er enig med ham om, at Staten ikke kan øve Indflydelse paa Rentens Højde; det modsiges af alt, hvad der foregaar i disse Aar i det pengemæssigt set lukkede Samfund. Det er ikke rigtigt; hvis der er Regeringsmuligheder for at føre en fast Politik paa disse Omraader, kan Regering og Rigsdag selvfølgelig i et lukket Pengemarked øve afgørende Indflydelse paa Rentens Højde. Men i øvrigt er jeg enig med det ærede Medlem om, at det nytter selvfølgelig ikke med Fremtiden